

Opetus- ja kulttuuriministeriö

1/2

Viite:
Kirjoitus oikeuskanslerille 4.1.2014

A on oheisessa kirjoituksessaan katsonut, että peruskoulujen oppilaiden omien älypuhelinien opetuskäyttö on ristiriidassa perusopetuksen maksuttomuuden kanssa. A:n mukaan Opetushallitus ei myöskään ole tehnyt linjausta peruskoulujen oppilaiden omien laitteiden käytöstä, vaikka käytäntö on viime vuosina yleistynyt suomalaisissa kouluissa.

Kantelussa on kyse perustuslaissa kaikille taatusta oikeudesta maksuttomaan ja yhdenvertaiseen perusopetukseen.

Perusopetuksen järjestäminen kuuluu kuntien velvollisuuksiin. Opetushallitus on selvityksessään 3.3.2014 todennut, ettei se ole antanut suosituksia oppilaiden omien matkapuhelimien käytöstä opetuksessa. Selvityksen mukaan opetuksen järjestäjä ratkaisee sen, missä määrin omia laitteita käytetään opetustyössä. Opetushallituksen mukaan kuntien on oppilaiden omien laitteiden käyttöä pohtiessaan tarkasteltava asiaa ainakin muun muassa oppilaiden yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Kuten oheisessa ratkaisussani 28.11.2014 dnro OKV/14/1/2014 totean, teknologisia työvälineitä käytettäessä yhdenvertainen oikeus perusopetukseen edellyttää minimissään, että kaikilla oppilailla on maksutta käytettävissään laite, joka mahdollistaa opetukseen osallistumisen ja annettujen työtehtävien suorittamisen.

Lapsiasiavaltuutettu on tiedotteessaan 18.9.2014 ”Peruskoulu vaarassa – koulut eriarvoistuvat” todennut, että lapsiasiavaltuutetun toimistoon syksyn 2014 aikana tulleiden yhteydenottojen mukaan osa kouluista velvoittaa oppilaat ottamaan omat tablettikoneet ja mobiilit opetukseen. Toimintaohjeena oppilaille, joilla ei ole näitä laitteita, on ollut opetusvälineiden lainaaminen luokkatovereilta.

Mikäli oppilasta ohjataan oman, koulutyöhön käytettävän välineen puuttuessa lainaamaan sitä luokkatovereilta, tämä antaa viitteitä siitä, että kouluilla ei tosiasiallisesti ole antaa opetukseen osallistumisessa tarvittavia laitteita niitä tarvitsevien oppilaiden käyttöön.

Sekä kantelusta että lapsiasiavaltuutetun tiedotteesta saadut tiedot herättävät huolen siitä, vastaako tosiasiallinen tilanne kouluissa ja kunnissa sitä, miten asiaa on oheisen ratkaisuni mukaan oikeudellisesti arvioitava. Pidän asiaa erityisen merkityksellisenä etenkin siinä suhteessa, min-kälaiset tasa-arvoiset mahdollisuudet oppilailla eri kunnissa ja kouluissa on valmistautua sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin ja muuhun peruskoulun jälkeiseen koulutukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriölle kuuluu toimialaansa lukeutuvan perusopetuksen kehittäminen ja seuranta.

Lähetän jäljennöksen tästä ratkaisustani tiedoksi ministeriölle. Pyydän ministeriötä vuoden 2015 elokuun loppuun mennessä ilmoittamaan, onko ja jos on niin millaisiin toimenpiteisiin ministeriö on asiassa saamiensa tietojen perusteella katsonut tarpeelliseksi ryhtyä.

Oikeuskansleri

Jaakko Jonkka

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Outi Kauppila

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
